



Mangoes are originally indigenous to India where they were grown over 5000 years ago. Mango seeds traveled with humans from Asia to the Middle East, East Africa and South America beginning around 300 or 400 A.D. and they are now grown throughout the tropics. There are over 2,000 different varieties of mangoes ranging in size from a few ounces to as much as four pounds and ranging in color from yellow, orange and red to green.

Karnataka – India – Common Varities



Alphonso



Totapuri



Banganapalli



Pari



Neelum



Mulgoa

Mango - ಮಾಡು - ಆಮ

	Khuba Soil Conditioner PER PLANT ಖೂಬಾ ಸ್ಯೇಲ್ ಕೆಂಡಿಷನರ್ ಪ್ರತಿ ಸಸ್ಯಕ್ಕು	Khuba Soil Booster PER ACRE ಖೂಬಾ ಸ್ಯೇಲ್ ಬೂಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ	Natural Horticulture Oil DRENCH OPTIONAL ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಯಿಲ್ ಡ್ರೆಂಚ್ ಉಚಿತ	Growth Promoter DRENCH ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಕಾರಕ ಡ್ರೆಂಚ್
Year 1 to 2 ವರ್ಷ 1 ರಿಂದ 2	500 gms X 2 Times 500 ಗ್ರಾಂ X 2 ಬಾರಿ		-----	-----
Year 2 to 3 ವರ್ಷ 2 ರಿಂದ 3	1 kg X 2 Times 1 Kg X 2 ಬಾರಿ			
Year 3 onwards ವರ್ಷ 3 ರಿಂದ	2 kg X 2 Times 2 Kg X 2 ಬಾರಿ			
Year 5 - JANUARY ವರ್ಷ 5 - ಜನವರಿ	2 ~ 3 Kg	5 Kg	-----	-----
JUNE / ಜೂನ್	2 ~ 3 Kg	5 Kg		
SEPTEMBER / ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್				
Monsoon Drench PREVENTIVE CARE ಮಾನ್ಯಾನ್ ಡ್ರೆಂಚ್ ಪ್ರಿವೆಂಟಿವ್ ಕೆರ್	-----		Every 21 day 1 liter X 2 ~ 3 times ಪ್ರತಿ 21 ದಿನ 1 ಲೀಟರ್ X 2 ~ 3 ಬಾರಿ	-----
15 Days PRE FLOWERING ಹೂಬಿಡುವು 15 ದಿನಗಳ ಮೊದಲು	-----		-----	250 gms 250 ಗ್ರಾಂ
FLOWERING ಹೂಬಿಡುವ	-----		-----	-----
10 Days POST FLOWERING Once or Twice 10 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹೂಬಿಡುವಿಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾರಿ	-----		-----	250 gms every 10 days. ಪ್ರತಿ 250 ಗ್ರಾಂ 10 ದಿನಗಳು.
TOTAL		2 Packets	3 Liter	500 ~ 750 gms
ಒಟ್ಟು		2 ಪಾಕೆಟ್‌	3 ಲೀಟರ್	500 ~ 750 ಗ್ರಾಂ

Web site: <https://khuba.in/agriculture>

Kannada: https://khuba-in.translate.goog/agriculture?_x_tr_sl=lg&_x_tr_tl=kn&_x_tr_hl=en-US&_x_tr_pto=wapp

Kindly go through these videos available in English, Kannada and Hindi :

https://youtu.be/_ekKGWTxmMY?feature=shared

ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಈ ವೀಡಿಯೋಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

<https://youtu.be/I4XpJHjID4A?feature=shared>

Furthermore, we recommend incorporating cow-based products such as "Jeevamruth" and "Gokripamruth" to further enhance the soil health. These products, derived from cow dung and cow urine, contain beneficial microorganisms and nutrients that contribute to the overall fertility and vitality of the soil. Applying "Jeevamruth" and "Gokripamruth" as organic fertilizers can improve soil structure, nutrient availability, and microbial activity, ultimately benefiting the growth and development.

We also recommend utilizing the uncultivated period by seeding your farms with various monocot, dicot, and oil seeds. You can sow three kilograms of each type of seed and an additional five kilograms of various different seeds. Allow these plants to grow and then mulch them back into the soil between the forty-fifth and fiftieth day, before flowering. This practice provides diversity and natural green manure to your farms, enriching the soil and promoting overall soil health. It also deters invasive plants, controls insect populations, and helps avoid disease.

By incorporating diverse companion plant species during the uncultivated period and utilizing cow-based products like "Jeevamruth" and "Gokripamruth," farmers can enhance soil fertility, promote biodiversity, and foster sustainable farming practices. You can also use SOLAR TRAP. These practices contribute to healthier crops, and improved overall farm productivity.

Companion Plants for Mango Farms in India

Companion plants play a crucial role in enhancing the overall health and productivity of a mango farm. Here's a detailed guide to companion plants that help with pollination, deter insects, enhance soil health, and suitable border plants.

Pollination Enhancers

1. Nasturtiums (*Tropaeolum majus*): Attracts pollinators like bees and butterflies.
2. Marigold (*Tagetes spp.*): Attracts beneficial insects that aid in pollination.
3. Sunflowers (*Helianthus annuus*): Provide nectar for pollinators.

Insect Deterrents

1. Neem (*Azadirachta indica*): Acts as a natural pesticide.
2. Basil (*Ocimum basilicum*): Repels flies and mosquitoes.
3. Garlic (*Allium sativum*): Repels various insect pests.

Disease Suppressors

1. Turmeric (*Curcuma longa*): Has antifungal properties.
2. Ginger (*Zingiber officinale*): Suppresses soil-borne diseases.
3. Aloe Vera (*Aloe barbadensis miller*): Acts as a natural fungicide.

Soil Health Enhancers

1. Legumes (e.g., Pigeon Pea - *Cajanus cajan*): Fix nitrogen in the soil.
2. Comfrey (*Symphytum officinale*): Deep roots bring up nutrients.
3. Fenugreek (*Trigonella foenum-graecum*): Improves soil structure.

Border Plants

1. Honge (*Pongamia pinnata*): Grows fast, provides shade, and fixes nitrogen.
2. Moringa (*Moringa oleifera*): Fast-growing, provides shade, and has multiple uses.
3. Vetiver (*Chrysopogon zizanioides*): Controls soil erosion and improves soil health.

Planting Density (Per Acre)

- Pollination Enhancers: 10-15 plants.
- Insect Deterrents: 20-25 plants.
- Disease Suppressors: 15-20 plants.
- Soil Health Enhancers: 25-30 plants.
- Border Plants: Spaced 10-12 feet apart.

Companion Plants to Enhance Flavor and Quality of Mangoes

In addition to the previously mentioned companion plants, certain plants can specifically enhance the flavor and quality of mangoes. These plants can improve soil conditions, provide essential nutrients, and influence the taste profile of mangoes through their interactions in the ecosystem.

Companion Plants to Enhance Flavor and Quality

1. Lemongrass (*Cymbopogon citratus*)

- Benefits: Acts as a natural pest repellent and enhances the flavor of nearby fruits by releasing aromatic oils into the soil.
- Planting Density: 15-20 plants per acre.

2. Mint (*Mentha spp.*)

- Benefits: Improves soil health and can influence the sweetness and aroma of mangoes.
- Planting Density: 25-30 plants per acre.

3. Chamomile (*Matricaria chamomilla*)

- Benefits: Enhances soil quality through its natural composting properties and can subtly enhance fruit flavor.
- Planting Density: 10-15 plants per acre.

4. Marjoram (*Origanum majorana*)

- Benefits: Helps in improving the taste and aroma of fruits by adding essential oils to the soil.
- Planting Density: 15-20 plants per acre.

5. Sage (*Salvia officinalis*)

- Benefits: Improves soil health and can contribute to a richer flavor profile in mangoes.
- Planting Density: 10-15 plants per acre.

6. Thyme (*Thymus vulgaris*)

- Benefits: Acts as a pest deterrent and can enhance the sweetness and aroma of mangoes.
- Planting Density: 15-20 plants per acre.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ" ನಂತಹ ಹಸು ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ನಾವು ಶಿಥಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಸುವಿನ ಸಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗೋಮೂರ್ಚಿದಿಂದ ಪಡೆದ ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಣಿನ ಒಟ್ಟೂರೆ ಫಲವತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಜೀವಂತಿಕೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ"ವನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ್ಗಳಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಿಂದ ಮಣಿನ ರಚನೆ, ಪ್ರೋಫೆಕ್ಟಾಂಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಜೀವಿನಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪೋನೋಕಾರ್ಟ್, ಡಿಕಾರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕ್ಷಣಿ ಮಾಡದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಂತ ನಾವು ಶಿಥಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಪ್ರತಿ ವಿಧದ ಬೀಜದ ಮೂಲು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಿಯಾಗಿ ಬದು ಕಿಲೋಗ್ರಾಂಗಳಷ್ಟು ವಿವಿಧ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿಬಹುದು. ಈ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಮತಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೂಬಿಡುವ ವೋದಲು ನಲವತ್ತೂದನೇ ಮತ್ತು ಐವತ್ತನೇ ದಿನದ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ, ಕ್ರಿಟಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿ ಮಾಡದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವೈಲಿಧ್ಯಮುಯ ಒಡನಾಡಿ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು "ಜೀವಾಮೃತ" ಮತ್ತು "ಗೋಕೃಪಾಮೃತ" ನಂತಹ ಹಸು ಆಧಾರಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ, ರ್ಯಾತರು ಮಣಿನ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು, ಜೀವವೈಲಿಧ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಸಬಹುದು. ನೀವು ಸೋಲಾರ್ ಟಾರ್ಫ್ ಅನ್ನು ಸಹ ಬಳಸಬಹುದು. ಈ ಅಭಾಸಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಮಾಲಿನ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗಳು

ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗಳು ಮಾಲಿನ ತೋಟದ ಒಟ್ಟು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಹತ್ವರವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಪಾಲಿನೇಶನ್, ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ಗಡಿಭಾಗದ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರಗಳು ಇಲ್ಲವೇ.

ಪಾಲಿನೇಶನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು

1. ನಾಸ್ತಾಟಿಕ್ಯಮಾ (ಟ್ರೋಪೋಲಿಯಮ್ ಮಜ್ಸ್): ಜೀನು ಹಾಗೂ ಚಿಟ್ಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಮರಿಗೋಲ್ಡ್ (ಟಾಗೆಟಿಸ್ spp.): ಪಾಲಿನೇಶನ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹಿತಕರ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಸನ್ವಾಸ್ (ಹೆಲಿಯಾಂಥಸ್ ಅನ್ನುಯ್ಸ್): ಪಾಲಿನೇಶನ್ ಹಿತಕರ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಮಧು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು

1. ನೀರೋ (ಅಜಾಡಿರಾಕ್ಷಾ ಇಂಡಿಕಾ): ಪ್ರಕೃತಿಕ ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಬಾಸಿಲ್ (ಒಸಿಮ್ ಬಾಸಿಲಿಕ್ ಮಾ): ಈಗೆ ಮತ್ತು ಜೀನುಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
3. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ (ಅಲೀಯಂ ಸಟಿವ್ ಮಾ): ವಿವಿಧ ಕೀಟ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಅರಿಶಿನ (ಕರ್ಕುಮ ಲೋಂಗ್): ಆಂಟಿಫಂಗಲ್ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಶುಂಠಿ (ಜಿಂಜಿಬರ್ ಆಫಿಶಿನಾಲೆ): ಮಣಿನ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
3. ಅಲೋ ವೇರಾ (ಅಲೋ ಬಬ್ರಡೆನ್ಸ್ ಮಿಲ್ಲರ್): ಪ್ರಕೃತಿಕ ಫಂಗಿಸ್ಡ್ ಆಗಿದೆ.

ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಕಾರ್ಯಿ (ಹೆಗ್ಣಾ ಕಾಜನ್): ಮಣಿನಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಕಾಂಫ್ರೆ (ಸಿಂಫಿಟ್ ಮಾ ಆಫಿಶಿನಾಲೆ): ಆಳವಾದ ಬೇರುಗಳು ಪೋಡಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
3. ಮೆಂತ್ (ಟ್ರಿಗೋನೆಲ್ಲಾ ಪ್ಲೋನ್ಮ್-ಗ್ರಿಸ್ಮ್): ಮಣಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಡಿಭಾಗದ ಬೆಳೆಗಳು

1. ಹೊಂಗ್ (ಪ್ಲೋಂಗಾಲಿಯಾ ಪಿನಾನ್ಟ್): ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ನೆರಳು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಮರಸಿಗೆ (ಮೋರಿಂಗಾ ಒಲೆಫರ್): ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ನೆರಳು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಳಕೆಗಳಿವೆ.
3. ವೇಟಿವರ್ (ಕ್ರಿಸ್ಟೋಪ್ರೋಗನ್ ಜಿಜಾನಿಯೋಡೆಸ್): ಮಣಿನ ಕಡಿತವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೆಡುವ ಸಾಂದ್ರತೆ (ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ)

- ಪಾಲಿನೇಶನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು: 10-15 ಗಿಡಗಳು.
- ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳು: 20-25 ಗಿಡಗಳು.
- ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಬೆಳೆಗಳು: 15-20 ಗಿಡಗಳು.
- ಮಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು: 25-30 ಗಿಡಗಳು.
- ಗಡಿಭಾಗದ ಬೆಳೆಗಳು: 10-12 ಅಡಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನೆಡಬೇಕು.

मालिन ठेणुगळे रुचि मुत्तु गुणमृद्धवन्नु हेच्चिसलु ज्ञोतेर्ग बंडिगळु

1. लेंबोगाना (सिंबोप्लोग्ना सिट्काट्टना)

- हेच्चिमुच्चिगळु: कीटगळेन्नु डेंयुवली संकाय मादुत्तुद मुत्तु नेलदली सुवासने एण्णे गळेन्नु बीदुगडे मादुव मूलक ठेणुगळे रुचियन्नु हेच्चिसुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 15-20 गिंडगळु.

2. पुदीना (मेंढा spp.)

- हेच्चिमुच्चिगळु: मुण्णीन आरेग्नवन्नु सुधारिसुत्तुद मुत्तु मालिन ठेणुगळे सिंह मुत्तु सुवासने गंभूव बीरुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 25-30 गिंडगळु.

3. जामेलम्बुला (मेट्रिकारिया जामेलम्बुला)

- हेच्चिमुच्चिगळु: अदर साव्यालीक कंप्लेसीटोग गुणगळेंद मुण्णीन गुणमृद्धवन्नु सुधारिसुत्तुद मुत्तु ठेणुगळे रुचियन्नु सूरक्षित्वारी हेच्चिसुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 10-15 गिंडगळु.

4. माज्हेरामा (भिरानुमा मज्हेराना)

- हेच्चिमुच्चिगळु: मुण्णीन आरेग्नवन्नु सुधारिसुत्तुद मुत्तु मालिन ठेणुगळीग श्रीमंड रुचि पुरुष्युला अन्नु केंदुविसुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 15-20 गिंडगळु.

5. सैज्जा (सालीया आफ्लिनालीना)

- हेच्चिमुच्चिगळु: मुण्णीन आरेग्नवन्नु सुधारिसुत्तुद मुत्तु मालिन ठेणुगळीग श्रीमंड रुचि पुरुष्युला अन्नु केंदुविसुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 10-15 गिंडगळु.

6. धृमा (धृमना वलारीना)

- हेच्चिमुच्चिगळु: कीटगळेन्नु डेंयुवली संकाय मादुत्तुद मुत्तु मालिन ठेणुगळे सिंह मुत्तु सुवासने गंकाय मादुत्तुदे.
- नेंदुव सांद्रते: बंदु एकरंगे 15-20 गिंडगळु.

इसके अलावा, हम मिट्टी के स्वास्थ्य को और बेहतर बनाने के लिए "जीवामृत" और "गोकृपामृत" जैसे गाय-आधारित उत्पादों को शामिल करने की सलाह देते हैं। गाय के गोबर और गोमूत्र से प्राप्त इन उत्पादों में लाभकारी सूक्ष्मजीव और पोषक तत्व होते हैं जो मिट्टी की समग्र उर्वरता और जीवन शक्ति में योगदान करते हैं। जैविक उर्वरकों के रूप में "जीवामृत" और "गोकृपामृत" का उपयोग करने से मिट्टी की संरचना, पोषक तत्वों की उपलब्धता और सूक्ष्मजीव गतिविधि में सुधार हो सकता है, जिससे अंततः वृद्धि और विकास को लाभ मिलता है।

हम आपके खेतों में विभिन्न मोनोकॉट, डाइकॉट और तेल के बीज बोकर बिना खेती के अवधि का उपयोग करने की भी सलाह देते हैं। आप प्रत्येक प्रकार के बीज के तीन किलोग्राम और विभिन्न विभिन्न बीजों के अतिरिक्त पाँच किलोग्राम बो सकते हैं। इन पौधों को बढ़ने दें और फिर उन्हें फूल आने से पहले पैतालासर्वे और पचासर्वे दिन के बीच मिट्टी में वापस मिला दें। यह अभ्यास आपके खेतों को विविधता और प्राकृतिक हरी खाद प्रदान करता है, मिट्टी को समृद्ध करता है और समग्र मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ावा देता है। यह आक्रामक पौधों को भी रोकता है, कीटों की आबादी को नियंत्रित करता है, और बीमारी से बचने में मदद करता है।

असिंचित अवधि के दौरान विविध साथी पौधों की प्रजातियों को शामिल करके और "जीवामृत" और "गोकृपामृत" जैसे गाय-आधारित उत्पादों का उपयोग करके, किसान मिट्टी की उर्वरता बढ़ा सकते हैं, जैव विविधता को बढ़ावा दे सकते हैं, और टिकाऊ खेती के तरीकों को बढ़ावा दे सकते हैं। आप सोलर ट्रैप का भी उपयोग कर सकते हैं। ये अभ्यास स्वस्थ फसलों और बेहतर समग्र कृषि उत्पादकता में योगदान करते हैं।

भारत में आम के बागानों के लिए साथी पौधे

साथी पौधे आम के बागान की समग्र सेहत और उत्पादकता को बढ़ाने में महत्वपूर्ण भूमिका निभाते हैं। परागण, कीटों को दूर करने, मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ाने और उपयुक्त सीमा पौधों के लिए साथी पौधों के बारे में विवरण यहां दिया गया है।

परागण बढ़ाने वाले पौधे

1. नस्टरटियम (टोपोएलियम मजस): मधुमक्खियों और तितलियों को आकर्षित करता है।
2. गेंदे का फूल (टैगेट्स spp.): परागण में सहायक लाभकारी कीटों को आकर्षित करता है।
3. सूरजमुखी (हेलियनथस एनुअस): परागण के लिए मधुमक्खियों को पराग और अमृत प्रदान करता है।

कीटों को दूर करने वाले पौधे

1. नीम (अज्ञादिराचता इडिका): प्राकृतिक कीटनाशक के रूप में कार्य करता है।
2. तुलसी (ओसिमम बेसिलिकम): मक्खियों और मच्छरों को दूर भगाता है।
3. लहसुन (एलियम सैटिवम): विभिन्न कीटों को दूर रखता है।

रोग निवारक पौधे

1. हल्दी (करकुमा लोंगा): एंटीफंगल गुण होते हैं।
2. अदरक (जिंजिबर ऑफिसिनेल): मिट्टी में होने वाले रोगों को दबाता है।
3. एलो वेरा (एलो बारबड़ेंसिस मिलर): प्राकृतिक फंगीसाइड के रूप में कार्य करता है।

मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ाने वाले पौधे

1. दालें (जैसे अरहर - कैजनस कैजन): मिट्टी में नाइट्रोजन को स्थिर करता है।
2. कॉम्फ्रे (सिंफाइटम ऑफिसिनाले): गहरे जड़ें पोषक तत्वों को ऊपर लाने में मदद करती हैं।
3. मेथी (ट्रिगोनेला फेनम-ग्रेकेम): मिट्टी की संरचना में सुधार करती है।

सीमा पौधे

1. होंगे (पोंगामिया पिन्नाटा): तेजी से बढ़ता है, छाया प्रदान करता है और नाइट्रोजन को स्थिर करता है।
2. मोरिंगा (मोरिंगा ओलिफेरा): तेजी से बढ़ता है, छाया प्रदान करता है और कई उपयोग होते हैं।
3. खस (क्राइसोपोगोन ज़िज़ानियोइड्स): मिट्टी के कटाव को नियंत्रित करता है और मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ाता है।

पौधारोपण घनत्व (प्रति एकड़)

- परागण बढ़ाने वाले पौधे: 10-15 पौधे।
- कीटों को दूर करने वाले पौधे: 20-25 पौधे।
- रोग निवारक पौधे: 15-20 पौधे।
- मिट्टी के स्वास्थ्य को बढ़ाने

वाले पौधे: 25-30 पौधे।

- सीमा पौधे: 10-12 फीट की दूरी पर लगाए।

आम के स्वाद और गुणवत्ता को बढ़ाने के लिए साथी पौधे

1. लेमनग्रास (सिम्बोपोगोन सिट्रेटस)
 - लाभ: प्राकृतिक कीट प्रतिरोधक के रूप में कार्य करता है और मिट्टी में सुगंधित तेलों को छोड़कर आस-पास के फलों के स्वाद को बढ़ाता है।
 - पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 15-20 पौधे।
2. पुदीना (मेंथा spp.)
 - लाभ: मिट्टी के स्वास्थ्य में सुधार करता है और आम के फलों की मिठास और सुगंध को प्रभावित कर सकता है।
 - पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 25-30 पौधे।

3. कैमोमाइल (मैट्रिकारिया कैमोमिला)

- लाभ: इसके प्राकृतिक कंपोस्टिंग गुणों के माध्यम से मिट्टी की गुणवत्ता को बढ़ाता है और फल के स्वाद को सूक्ष्मता से बढ़ा सकता है।
- पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 10-15 पौधे।

4. माजोरम (ओरिगेनम माजोराना)

- लाभ: आवश्यक तेलों को मिट्टी में जोड़कर फलों के स्वाद और सुगंध में सुधार करता है।
- पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 15-20 पौधे।

5. सेज (सल्विया ऑफिसिनलिस)

- लाभ: मिट्टी के स्वास्थ में सुधार करता है और आम के फलों में समृद्ध स्वाद प्रोफ़ाइल जोड़ सकता है।
- पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 10-15 पौधे।

6. थाइम (थाइमस वल्नारिस)

- लाभ: कीटों को दूर रखने में मदद करता है और आम के फलों की मिठास और सुगंध को बढ़ा सकता है।
- पौधारोपण घनत्व: प्रति एकड़ 15-20 पौधे।